

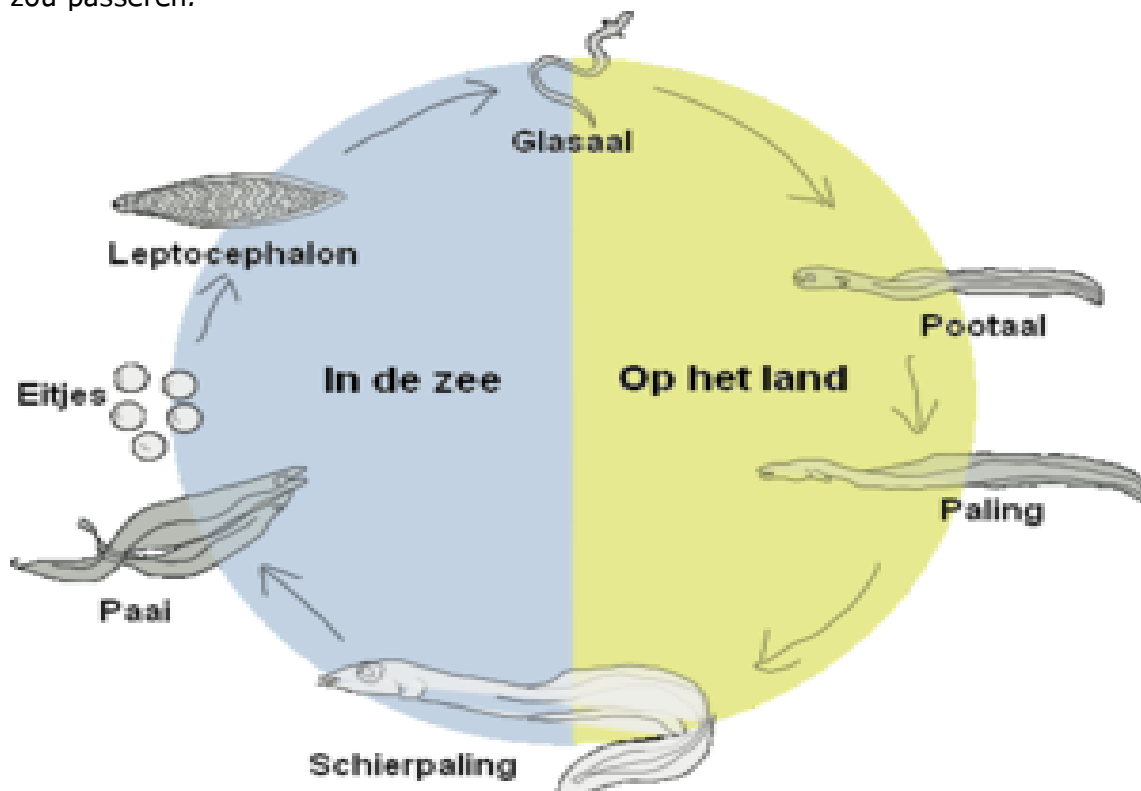
Palingstand Reeuwijkse Plassen wordt ernstig bedreigd.

Voorgestelde wettelijke regelgeving door minister Veerman van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) maakt botweg een einde aan jarenlang verantwoord gebruik van visrecht in de Reeuwijkse Plassen door eigenaren. Als het aan de minister ligt mogen binnenkort alleen nog -(grote) commerciële visserijbedrijven ongeclausuleerd de Reeuwijkse Plassen bevissen. Dit gaat voorspelbaar ten koste van de visstand en van de palingstand in de Reeuwijkse Plassen in het bijzonder.

Palingstand Reeuwijkse Plassen wordt ernstig bedreigd.

Het ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Voedselkwaliteit LNV heeft wettelijke regelgeving aangekondigd die ondermeer de visserij met de aalfuik alleen nog toestaat aan commerciële bedrijven.

LNV zegt dat te doen om te komen tot een duurzaam visstandbeheer en een duurzame visserij. Het enige wat de regeling echter feitelijk beoogt én regelt is abrupte sanering van, vooral door de commerciële sector ongewenst gevonden, hobbyvissers ten faveure van de sector zelf. Nog daargelaten of de regeling juridisch stand kan houden, tekent zich voor de Reeuwijkse Plassen binnen afzienbare tijd een voorspelbaar dramatische ontwikkeling af voor de visstand algemeen en meer in het bijzonder voor de palingstand, de sportvisserij en het visstandbeheer wanneer deze regeling ongewijzigd het parlement zou passeren.

VOORTPLANTING EUROPESE PALING IN DE SARGASSOZEE

Paling plant zich niet voort in de Nederlandse binnenwateren. De palingstand in Nederlandse binnenwateren is afhankelijk van natuurlijke intrek van glasaal die via de zee en grote rivieren ons land binnen trekken om zich vervolgens over de binnenwateren te verspreiden. Door de bouw van stuwen, dammen, dijken, gemalen zijn de natuurlijke intrek mogelijkheden sterk verminderd. Om nog maar niet te spreken over de massale hoeveelheden geslachtsrijpe paling (schieraal/-paling) die op weg naar hun paaigebied, bij de nog beperkte uitgangen naar zee, domweg worden op-/weggevangen. De Reeuwijkse Plassen staan niet in open verbinding met die binnenwateren waardoor natuurlijke intrek van glasaal in ieder geval niet mogelijk is.

Hobbyvissers en donateurs houden de palingstand in Reeuwijkse Plassen al decennia lang op peil.

Van oudsher wordt in het Reeuwijkse Plassengebied op paling gevestigd. Vroeger werd dat door lokale personen gedaan om naast ander werk in het levensonderhoud te voorzien. Later werd het steeds meer een vorm van bijverdiensten en hobby door lokale vissers. Sinds begin jaren negentig van de vorige eeuw is er nog een kleine groep actieve vissers. Zogeheten lokale hobbyvissers, gelegenhedsvissers ook wel hobbyberoepsvisserij genoemd die voor eigen eet en / of bijverdiensten met voornamelijk aalfuik en dobber op paling vissen. Commerciële bedrijven die afhankelijk zijn van een rendabele bedrijfsvoering of vissers die afhankelijk zijn voor hun levensonderhoud uit de visserij zijn niet actief in de Reeuwijkse Plassen. Dat wordt nog eens benadrukt in het door de Organisatie ter verbetering van de Binnenvisserij (OVV) opgestelde (concept) "Visstandbeheerplan Reeuwijkse Plassen 2004-2014".

Door de jaren heen wordt jaarlijks door actieve aalvissers individueel glas- of pootaal uitgezet. Feitelijke uitzetgegevens uit het verre verleden ontbreken. Vanaf de jaren tachtig van de vorige eeuw is meer bekend en vanaf beginjaren negentig is door de Vereniging van Watereigenaren en Rechthebbende gebruikers (VWR), afdeling **VisBeheerEenheid** (VBE) een uitzetregistratiesysteem opgezet van glas- en pootaal. Gelijkzeitig werd uitzetbeleid ingevoerd gebaseerd op basis van bevissing. Sindsdien wordt zonder onderbreking de jaarlijkse aankoop en uitzet van glas- en pootaal voor vrijwel alle actieve hobbyvissers en donateurs door de VBE gestructureerd uitgevoerd en geregistreerd. De informatie is openbaar toegankelijk. Daarnaast wordt door enkele niet bij de VBE aangesloten hobbyvissers glas- en / of pootaal uitgezet. Gegevens daarvan ontbreken. Particuliere donateurs en visrechthebbenden hebben kortom decennia lang jaarlijks vele duizenden Euro's geïnvesteerd om de palingstand op een verantwoord nivo te houden.

Feitelijk is sprake van, door de Visserijwet geoorloofd, historisch gegroeid visserijkundig gebruik en beheer op grond van eigendom en / of op grond van door de Kamer voor de Binnenvisserij getoetste doelmatige bevissing door een kleine groep lokale hobbyvissers. In tegenstelling tot vele andere wateren waar overwegend commercieel wordt gevestigd is de visstand in de Reeuwijkse Plassen goed en in het bijzonder de palingstand uitstekend.

SARGASSOZEE

Commerciële sector zet nauwelijks meer glasaal uit.

De Organisatie ter verbetering van de Binnenvisserij (OVV) regelde tot 2007 de aan- en verkoop van glasaal voor uitzetting in de Nederlandse binnenwateren. De OVV verstrekke aan de afnemers tevens subsidie. De afgelopen 15 jaar is het aanbod van glasaal voor uitzetting drastisch afgenomen en de prijs sterk gestegen tot wel 1000 Euro per kg! Het uitzetten van glasaal is daardoor voor de commerciële vissers onbetaalbaar geworden en dientengevolge sterk verminderd. De laatste jaren wordt er door de commerciële sector zelfs nauwelijks meer uitgezet. In 2005 werd landelijk via de OVV nog slechts 34 kg. uitgezet! De VBE kocht daarvan 25 kg. op voor uitzetting in de Reeuwijkse Plassen!

Toenemende ongeclausuleerde en onverantwoord hoge commerciële visserij dreigt door invoering nieuwe wettelijke regelgeving.

De voorgestelde wettelijke "Regeling gebruik grote Vistuigen" legt –kort gezegd- een verbod op om op alle binnenwateren (behalve het IJsselmeer) te vissen met bij de Visserijwet toegestane, vistuigen, ondermeer de aalfuik en de aaldogger (dobbel). Alleen (rechts-) personen die aan in de regeling neergelegde criteria voldoen zijn vrijgesteld van dat verbod. Die, overigens regelrecht geadviseerd door de commerciële sector, criteria

zijn; Over een minimum beschikbaar visrecht beschikken (250 of 500 hectare. Landelijk!) en daaruit een minimum inkomen genieten (€ 8,500 of 17.500).

Toelichting op de regeling

Volgens de toelichting berust de regeling op artikel 16 van de Visserijwet en artikel 6 van het Reglement voor de binnenvisserij. De regeling moet bijdragen aan de beleidsdoelstelling "komen tot een duurzaam visstandbeheer en een duurzame visserij op de binnenwateren". *Dat is van belang vanuit het oogpunt van bescherming van de visstand in het algemeen, specifiek voor verschillende beschermde vissoorten en meer specifiek bescherming van de aal, welke vissoort al langere tijd -aldus de toelichting- een zorgwekkend dalende trend laat zien wat de noodzaak van de regeling ook voor deze soort ondersteund.*

De belangrijkste overweging voor een beperking van grote vistuigen is gelegen in de constatering dat met het gebruik daarvan een zeer substantiële onttrekking van vis (in korte tijd/red.) kan worden bewerkstelligd waarmee een substantiële impact op de visstand in een water kan worden uitgeoefend.

Vanuit mijn verantwoordelijkheid voor een doelmatig en duurzaam visstandbeheer en een hierop aansluitende visserij acht ik het derhalve noodzakelijk om de inzet van deze vistuigen te beperken.

Wantoestanden dreigen.

De voorgestelde regeling stelt geen nadere eisen onder welke voorwaarden een afgesloten watersysteem als de Reeuwijkse Plassen, waar natuurlijke visintrek niet mogelijk is, met grote vistuigen mag worden bevist door (nieuw te vestigen) visserijbedrijven. Anders dan voor staatswateren het geval is, is de verplichte instelling van en / of deelname aan visstandbeheercommissie (VBC's) niet verplicht voor de Reeuwijkse Plassen.

Het enige wat de regeling feitelijk beoogt én regelt is abrupte inperking van vooral door de commerciële sector per definitie als ongewenst beschouwde zogenoemde hobbyvissers, ten faveure van die sector zelf. In het meest gunstigste geval is voor de Reeuwijkse Plassen slechts sprake van een verschuiving van het gebruik van grote vistuigen in plaats van de noodzakelijk geachte en met de regeling beoogde beperking. Artikel 16 van de Visserijwet biedt de minister niet de bevoegdheid om in het belang van de beroepssector de rechthebbende op het visrecht als bedoeld in artikel 1c van de Visserijwet beperkingen op te leggen.

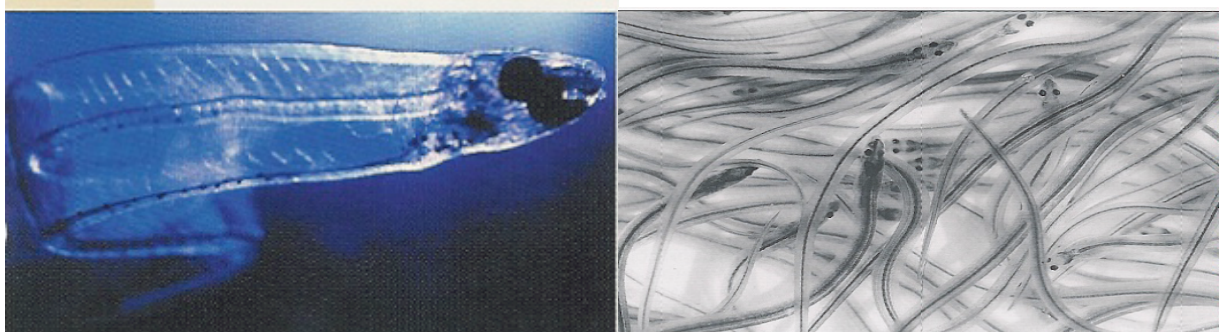
De negatieve effecten van de regeling zijn ondermeer dat de goede visstand en in het bijzonder de aalstand in de Reeuwijkse Plassen voorspelbaar en direct wordt bedreigd, het huidig georganiseerde visserijkundig beheer en gebruik op de helling komt en dat visrechthebbenden en sportvissers in bestaande rechten en belangen worden geschaad.

De regeling introduceert per definitie het exclusieve recht en de mogelijkheid van ongelimiteerde commerciële bevissing door -ook niet lokaal gebonden- een ongelimiteerd aantal (grote) visserijbedrijven op de Reeuwijkse Plassen. Wat dreigt is overbevissing op aal en schubvis met alle bij de Visserijwet toegestane grote vistuigen, zoals de elektrovisserij en (aal-)zegen / kuil en schietfuisen door het beschikbaar hebben van een 'pispot' verhandelbaar visrecht op de Reeuwijkse Plassen. Visserijbedrijven die bovendien niet of nauwelijks hebben geïnvesteerd in de huidige goede visstand. De eerste tekenen wijzen al in die richting. Uit betrouwbare bron blijkt dat, vooruitlopend op de nieuwe regeling, al in extra vistuigen wordt geïnvesteerd voor gebruik op de Reeuwijkse Plassen. Nog afgezien dat de regeling een verslechtering betekent voor de visserijkundige situatie op de Reeuwijkse Plassen en soortgelijke gebieden ligt meer in de rede om de gestelde beleidsdoelen te bereiken en vooral ook om onnodige schade aan natuur en eigendommen te voorkomen of te beperken; Een maximum inkomenseis, gerelateerd ook aan een maximaal te bepalen aantal toegestane commerciële vissers, naast de niet uit te breiden groep actieve hobbyvissers, alles naar draagkracht van de Reeuwijkse Plassen. Gelijkijdig regeling van aantal en vooral soort toegestane grote vistuigen die anders dan de aalfuik en dogger in korte tijd grote hoeveelheden vis en (afgeschreven) bijvangst wegvangen zoals de (aal-)zegen (-)kuil en elektrovisserij. Een verplichte bijdrage aan uitzetting naar bevissing zou ook en

Regeling druist in tegen gestelde randvoorwaarden en is strijdig met eigen beleidsdoelstelling van LNV

De regeling druist in tegen de gestelde randvoorwaarde voor de nieuwe wettelijk regeling, "activeren en stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid" en ook tegen de gestelde meer concrete randvoorwaarde, "verantwoordelijkheid ook leggen bij burgers". De minister miskent met de regeling, dat er gebieden in Nederland zijn zoals het Reeuwijkse Plassengebied waar een gezonde visstand dankzij georganiseerd visserijkundig gebruik en beheer door particuliere visrechthebbenden al decennia lang het geval is. De minister miskent met de regeling ook dat (nieuwe) commerciële vissers in het Reeuwijkse Plassengebied niet verplicht zijn tot het maken van nadere afspraken in VBC verband. Aan gebrek aan inzicht bij LNV kan dit niet gelegen hebben. De VBE heeft samen met de georganiseerde Nieuwkoopse en Langeraarse visrechthebbenden [najaar 2006](#) bij LNV uitvoerig de situatie van de relatief kleine, kwetsbare, geïsoleerde en grotendeels particuliere plassengebieden schriftelijk en mondeling belicht en gewezen op de negatieve gevolgen. Tot nu toe tevergeefs.

Het IJsselmeer en Markermeer zouden voor LNV een les hebben moeten zijn dat zeker in relatief kleine afgesloten gebieden zoals het Reeuwijkse Plassengebied ongecontroleerde en ongeclausuleerde (toename van) commerciële bevissing dramatische gevolgen heeft voor de visstand en het ecosysteem als geheel.

Commercieel paling vangen zonder controleerbaar glasaal uitzetten naar bevissing is desastreus voor de palingstand in afgesloten gebieden zoals de Reeuwijkse Plassen.

Samenvatting

De Reeuwijkse Plassen zijn voor meer dan 80% particulier eigendom van burgers en op grond van de wet de rechthebbenden op het visrecht en verantwoordelijk voor een goed visserijbeheer en tevens onderhoudsplichtigen van de waterbodem. In die hoedanigheid stellen zij ondermeer wettelijk geregeld hun gebied open voor recreatie, investeren georganiseerd in de aanleg van natuurvriendelijke oevers en paaiplaatsen voor vis, in uitzetten van vis.

De VBE is in beginsel voorstander van elke regeling die beoogt het ongebreidelde, ongecontroleerde en ongeclausuleerde vissen met grote vistuigen daar waar nodig te reguleren voor alle visrechthebbenden in het belang van een duurzaam visstandbeheer en een duurzame visserij, meer specifiek ook voor het behoud en / of herstel van de palingstand.

Niet alle binnenwateren en situaties zijn vergelijkbaar. Bevissing van grote rivieren en (boezem) wateren (veelal staatswateren) vragen andere regels dan relatief kleine en geïsoleerde watersystemen zoals de Reeuwijkse Plassen. In de Reeuwijkse Plassen is de visstand goed en het visbeheer georganiseerd geregeld. Er is al decennia lang sprake van een georganiseerde duurzame visserij en duurzaam visstandbeheer. In strijd met de bedoeling van de voorgestelde regeling dreigt nu directe aantasting daarvan.

De VBE wil dat de minister een voorziening treft in de regeling inhoudende buitenwerkinstelling van de regeling van gebieden waar aantoonbaar het historisch gegroeide visserijkundig gebruik en beheer verantwoord is georganiseerd en de ruimte biedt voor verdergaande discussie in het belang van een duurzaam beheer.